

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ..... 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 8. szám.

Vasárnap, február 22.

Álarcos betörők a falvakban.

Jönnek a vörösök! Kunfi és Böhöm népbiztosok összeparoláztak a közeli császárvárosban a kommunistákból egyelőre szociáldemokratákká visszaalakult elvtársakkal. Csak a nyakkendő változott. Minden jel arra vall, hogy az érzékeny bécsi viszontlátás eredménye az lesz, hogy a véres rémuralom itthon maradt agitátorai kimennek a falvakba. Kun Béla véres szelleme áldólag terpeszkedik ki a betörni készülőkre, akik rövidesen meg akarják bontani a magyar falu békéjét.

A csongrádi tanyavilág népe mozdult meg először a betörés kísérlete ellen. A vörösök kiadták a jelszót: «Ki a faluba!» A csongrádi tanyavilág nagygyűlésén azt felelték erre a földmivelők: «Ki a faluból!» Ezt fogja válaszolni az egész ország valamennyi faluja és tanyakörnyéke a kiadott bécsi jelszóra. Még nem felede

él a falu polgársága, mit művelt a «szociális termelés» a falvakban. A temetőkben még nem korhadtak el a vértanuk keresztjei, akiket a virágzó akácfaakra akasztottak föl Kunfi és Böhöm urak gonosz pribékjei.

Hát csak jönnek ki a falvakba. Majd megkérdezzük őket, hogy nem volt elég egyszerű koldussá tenni, vérbe ful-

lasztani s galíciai söpredék rabszolgájává tenni ezt a nemzetet?! Csak jöjjenek. Majd megkérdezzük, nem hallják-e annak a majd ezer földművesember szellemének tetemrehívó, túlvilági kiáltását, akiket ártatlanul kivégeztek. Jönnek, hogy sebeket szakgassanak. Jönnek, hogy elégedetlenséget szítsanak. Jönnek, hogy drágaságról, nagy adókról és munkanélküliségről beszéljenek. A nyomor vámszedői jönnek. Hát csak jöjjenek: majd megmondjuk nekik, hogy minden bajnak, koldusságunknak, drágaságnak, nagy adóknak, munkanélküliségnek egyesegyedül ők az okai, ők, akik öt éve tönkretették ezt az országot.

Figyelmeztetjük a falu népét, hogy a bécsi küldöttek nem nyílt sisakkal jönnek ki. Álarcban közelednek. Dehogy is vallják be azt, hogy őket Kunfi és Böhöm népbiztosok küldték. Eleinte különféle «független» jelszavakkal jönnek s szövetségbe akarják tömöríteni a földműveseket. Ezek a szállás csinálók, akiket aztán követnek az elv-

társak, hogy végül a vörös katonák jöhessenek. De ez egyszerű csalódnak. Van már a falu népének hazafias, népies szervezete: a Faluszövetség. Minden jóra való földművelő ebben egyesül, hogy a falu népének érdekeit megvédjük. Egyesülten lesz erünk, hogy az álarcos betörést is visszaverjük, akármilyen furfanggal próbálkoznak is.

Kép a háziipar terjedéséről.

Képünk a Mórighidán rendezett kossávkötő-tanfolyam vezetőit és résztvevőit ábrázolja. Balszélen áll Somogyi Pál, a tanfolyam oktatója, jobbszélen pedig Majhoffer Géza jegyző, a tanfolyam felügyelője, foglal helyet. (Beküldte Szabó Mihály Nagymórighidáról.)

Budapest, február 21.

Sztrájkolók a bíróság ellen. A héten egyik sztrájkoló képviselő közbekialtott a törvényszéki tárgyaláson s mikor a bíró rendre intette, nyíltan ellenezte. A bíró asztalát verve kiabált a bíró arcába, hogy őt bizony a bíró nem tartóztathatja le. Ez már forradalmi lépés. Először a parlamentben próbálták meg a sztrájkoló képviselők a forradalmat, nyíltan fölfordítva a tanácskozás rendjét. Ott az elnök erőiesen visszaverte a forradalmi kísérletet. Most a bíróságot akarják kikezdeni. A bíró jól tette, hogy letartóztatta a forradalmi kezdeményezőt. Az ország csak helyesel, ha gerincesen viseli magát törvényhozás és bíróság egyaránt. Példájuk kihat az egész polgárságra. A polgárság tapsol a törvényes erőlynek, mikor az a forradalmi próbálkozás visszaverésére irányul.

*

Suszterek és fináncok. Már ne haragudjanak a kivételek, de se a suszter, se a finánc nem ért a politikához. A suszterek egyre azt hajtogatják, hogy a kisgazdák, meg a Bethlen István az oka annak, hogy nem megy az üzlet. Pang minden. Persze, hogy pang. De nem Bethlen, nem is a kisgazdák, vagy az ország pénzügyi gyógyítása ennek az oka. Sokkal egyszerűbb oka van az üzleti élet pangásának s ez — a rossz termés. A gazdának rossz volt a termése, nincs mit eladnia, nincs pénze, nem is tud vásárolni. Ha pedig a gazda nem vásárol, üres a suszter boltja is. Lám, lám, mennyire a mezőgazdaság az alapja mindennek. De ezt époly nehezen látja be némely iparos, aki a szocialistákkal szeretkezik, mint némely finánc azt, hogy nem kell már az adókat fokozni. Több faluból írják, hogy egyik pénzügyigazgatóság azért emelte majdnem kétszeresre a házadót, mert — azt mondja — tavaly senkise felebbezett ellene, hát bizonyosan alacsony volt a kivetés. Hát nem nyakatekert okoskodás ez?! A rendes adózót büntetik, az ok nélkül felebbezöt meg talán kimélik. Maguk tanítják rá a polgárokat, hogy mindig felebbezzenek. S ezt hívják a fináncok az adminisztráció egyszerűsítésének.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Az aranyköltségvetés vitája ezen a héten véget ér. A vita sokkal nagyobb terjedelmet öltött, mint ahogy azt eredetileg akár a kormány, akár a nemzetgyűlés elnöksége, akár pedig a többségi pártok gondolták volna.

Eleinte úgy volt, hogy a szélső radikális és szocialista kisebbség távolmaradásával a nemzetgyűlés ülései veszítenek érdekességükből, de ezzel szemben az történt, hogy

magas színvonalú, tartalmas beszédek hangzottak el mindvégig, amelyek a nemzetgyűlés komoly elemeinek szakértelméről és tárgyiagosságáról tettek tanúságot.

Ügyszólván minden egyes tárcánál jelentékeny felszólalások világították meg az országot érintő kérdéseket, de különösen mélyreható fejtegetések kísérték a magyar mezőgazdaság ügyes-bajos dolgait. A földművelésügyi tárcánál az elmúlt héten Mayer János földművelésügyi miniszter tartott nagy beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy

az ország fejlődésének a mezőgazdaság az alapja.

Kifejtette, hogy céltudatos földművelésre kell nevelni a gazdaságtársadalmat, elő kell segíteni a földmunkásság anyagi boldogulását jóléti intézkedésekkel, s az állami birtokok mintagazdálkodásával kell irányítani az agrár társadalmat. A földművelésügyi miniszter nagy elismeréssel emlékezett meg

Erdélyi Aladár előadói beszédéről, aki a gazdák elleni igaztalan vádakat a szó legszorosabb értelmében szélforgácsolta.

Egy másik miniszteri beszéd is foglalkozott a mezőgazdaság ügyével.

Ez annál fontosabb, mert Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter véleményét tartalmazta, amely szerint a *mezőgazdaság és az ipar fejlődése egymással összefügg.* A kereskedelemügyi miniszter nagy megértéssel szólt a mezőgazdaságról, amelyet a magyar ipar erőforrásának nevezett.

A kisiparosság helyzetéről Perlaky György szólt s a kisiparosok versenyképességének helyreállítását sürgette. Héjj Imre pedig a bortermező gazdák olcsó hitellel való ellátásának szükségességére mutatott rá.

A hitelkérdés általában élénken foglalkoztatja a politikai köröket.

Összefügg ezzel a nagyfontosságú kérdéssel Bethlen István gróf miniszterelnök genfi utazása is. A miniszterelnök Genfben a Népszövetség előtt a *mezőgazdaságnak olcsó hitellel való ellátásáról beható tanácskozásokat folytatott* s egy nyilatkozatában kijelentette, hogy az ország tőkészeletének kiegészítését a kormány mindenképpen lehetővé akarja tenni. A mezőgazdasági hitelről különös nyomatékkal mondotta Bethlen, hogy

csak hosszú lejáratú hitel segít a gazdákon.

Ebben az irányban a tárgyalások meg is indultak s az altruista földhitelintézetek útján a lehető legrövidebb idő alatt előkészítik a mezőgazdasági hitel lebonyolítását.

A költségvetési javaslat után a *választójogi és a főrendiházi törvényjavaslat* következik, amint ezt a Vasárnap olvasóinak már jelentettük. A kisgazdapárt legutóbbi értekezletén két bizottságot küldött ki, amelyek a törvénytervezeteket letárgyalják, s így e két alkotmányjogi kérdésben a párt állásfoglalását előkészítik. A költségvetési javaslat törvényerőre való emelkedése után néhány kisebb javaslat következik s ezalatt a nemzetgyűlés bizottságai veszik munkába az alkotmányjogi javaslatokat. Valószínű, hogy a kisebb javaslatok után a bizottsági ülések tartamára a Ház szünetet rendel el.

Március végére a választójog mindenestre napi-rendre kerül

s vitájában már résztvesz a szélsőséges kisebbségnek az a része is, amely belátta, hogy az *ülésekről való távolmaradás az ország szemében nyilvánvaló kötelességmulasztás* s a közvélemény e magatartással szemben csak eltelően vélekedhetik. Az úgynevezett passzivisták kisebbség ilyenformán kátyúba jut s

minden józan ember mosolya fogja kísérni azokat, akik továbbra is kávéházakban és korcsmákban játszanak fehér asztal mellett parlamentesdtől.

A nemzetgyűlésnek egyébként e héten volt egy szenzációja is. Rupert Rezsőt, a szocialistákkal cimboráló radikális polgári képviselőket egyik hangzó tagját, *egy törvényszéki tárgyaláson tanusított rendezavaró viselkedése miatt a tárgyaláson elnöklő bíró letartóztatta és nyolc napi fogházra ítélte.* Liberális berkekben persze nagy volt a felzúdulás, hogy

a törvényszék ilyen erőlyes intézkedéssel tanította meg a jogtudós ügyvédképviselet a bíróság előtti illendő viselkedésre,

a műfelháborodás azonban mit sem használt, mert a nemzetgyűlés mentelmi bizottsága kimondta, hogy *Rupert mentelmi jogán sérelem nem esett* s ezzel a határozatával mintegy helyeslését is fejezte ki a törvényszéki tanácselnök eljárása felett.

Hol van föbb lappangó és csupán csak pénz híja miatt annyi ki nem fejleff kincs, mint épen Magyarországon?

Széchenyi: Kelet népe.

+MEZŐGAZDASÁG+

A kanca ellése.

Irta: Döhrmann Henrik.

Rendes ember följegyzi a napját, amikor a fedezett kancának körülbelül ellenie kell, ha vemhes. Rendszeresen tizenegy hónapot számítunk az utolsó fedezetéstől. Így ha ez például április 10-én történt, az ellésre a következő évben egy hónappal előbb, március 10-ike körül számíthatunk. A vemhes kancát egészen az ellés napjáig naponta két órán át megjártassuk. Mikor a vemhes kanca hátsó lábai erősen puffednek, a tőgye megtelik és a csescsímó nyílásán száradt tejcsöppet látunk, a farizmmain süppedést veszünk észre, akkor az ellés ideje közel van. Készítsünk az istállóban tágas, jól almóztott tiszta helyet az elléshez. A kanca patkóvasait leszedetjük, hogy velük a csikót meg ne sértse. Az ellés előtt a kanca nyugtalanodik; hol lefekszik, hol feláll, vizel és ürítkezik. Többnyire fekvé kezd az ellést nagy nyögéssel és erőlködéssel. Legelsőbb is pirosas hólyagot látunk kifelé jönni, mely növekszik, aztán fölreped. A belőle kiömlő víz sikamlóssá teszi a szülőutat. Ekkor a csikó első lábainak kell megjelenniök a rajtuk nyugvó fejjel. Ha így kezdődik az ellés, akkor nincs baj; a csikó félórán belül egészen kint lesz. A köldökszínörja rendszeren magától elszakad. Ellenkező esetben pár ujjnyi hosszúságban liziformos vagy kreolinos vízben áztatott tiszta madzaggal lekötjük és alatta elvájuk. Ha netalán nem repedne föl a magzatburok, óvatosan felhasítjuk azt, hogy a csikó benne ne fulladjon. A köldök végét, amíg le nem szárad, naponta többször liziformos vízzel vagy más fertőtlenítő szerrel bekenjük; ezzel megelőzhetjük a csikóbénaságot, melyben néha sok csikó elpusztul. Épp ezért is az ellés után pár órára a kanca végbélnyílásától a tőgyéig terjedő részét is langyos, tiszta vízzel jól lemossuk, mielőtt a közben anyja által lenyalt és felszáradt csikóval a szópát megkiséreltetnénk.

A szerencsésen befejezett ellés után az ellés szennyét gondosan eltakarítjuk és ellássuk, az almot felfrissítjük, a kancát vízből, korpából és lisztből készült langyos meleg ivóssal megkínáljuk s azután pihenni hagyjuk. Ha nagyon hideg az istálló, a csikót, míg meg nem szárad, könnyű takaróval letakarjuk. Igen fontos, hogy a magzatburok (népiesen úgy is mondják, hogy a csikó «mása») az ellés utáni 24 órában a kancából eltávolodjanak; szóval a kanca méhe teljesen kitisztuljon. Ha ez nem következik be, azonnal állatorvost kell hívni, mert ha idejében nem segítünk, a kanca lázas lesz és aztán könnyen elpusztul.

Amint fentebb elmondtuk, ez a rendes, a könnyű ellés. Leginkább ilyen szokott lenni, ha a kanca a vemhesség egész ideje alatt naponta rendszeren legalább két órát át jár lépésben. Nehéz akkor lesz az ellés, ha nem mind a két első lábbal kezdődik és a csikó feje nem fekszik az első lábain, hanem hátrahajlik vagy a csikó hanyatt fekszik a méhben, vagy egyik hátsó lába jön előbb. Ha mind a két hátsó lábával kezd az ellést, akkor még nem oly súlyos. Annál rosszabb, ha egyik láb sem jön. Ilyenkor legjobb állatorvost hívni és nem kínozni a szegény kancát hozzá nem értő ember durva fogásaival. Vannak ugyan néha ügyes, gyakorlott gazdák vagy cselédek is, akik az ellésnél való segítséget értik, de mégis könnyen kárt tehetnek a kancában.

Kazlak és boglyák súlyának kiszámítása.

Irta: Anghi Csaba Geyza.

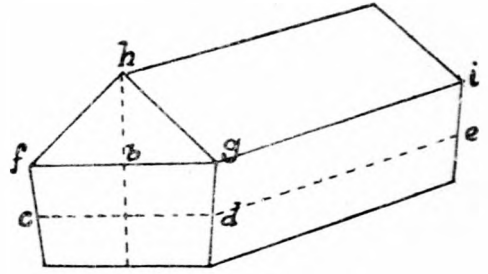
(Képekkel.) Ha valaki szénáját, szalmáját el akarja adni, vagy a rendelkezésére álló takarmányt a tél minden egyes napjára egyenletesen be akarja osztani, akkor tudnia kell, hány métermázsza szalastakarmánya van a kazalban vagy boglyában.

Vannak öreg, tapasztalt gazdák, takarmánykereskedők,

akik csak ránéznek egy kazalra vagy boglyára, kivessznek belőle egy csomó szénát, azt kissé összenyomják s megmondják kevés eltéréssel, hogy mennyi lehet annak a kazalnak, boglyának súlya. Ezt a módszert azonban csak tapasztalt gazda használhatja és az is csak felületes becslésnél, mert a szemmérték sohasem lehet biztos módszere valamilyen tárgy súlymeghatározásának.

A kazlak súlya tudvalevőleg attól függ, hogy hány köbméter foglaltatik azokban a kérdéses takarmányokból. Első teendőnk tehát a súlymeghatározásnál a köbtartalom kiszámítása. A kazlak általános alakját az 1. ábra mutatja. Ha jól megnézzük az ábrát, annak két főrésze rögtön felismerhetővé válik: a kazal *alapja* vagy *törzse* és az úgynevezett *hajazat*. A kazal köbtartalmának kiszámításáról a következő adatok ismeretére van szükségünk: a *törzs magassága* (a—b), amit a földtől a hajazatig mérünk; a *törzs szélessége* (c—d), amit a magasság közepén mérünk meg oly módon, hogy ha pld. a magasság 3 m. volt, a szélességet 1'5 m. magasságban mérjük le; a *törzs hosszúsága* (d—e), ami szintén a törzs magassági vonalának felénél mérendő. Nézzük egy példán!

A törzs magassága (a—b) legyen 3 m., a törzs szélessége (c—d) = 5 m., a törzs hosszúsága (d—e) = 20 m. A köbtartalom kiszámításánál a magasságot, szélességet,

1. ábra.

(A kazlak súlyának kiszámítása című cikkhez.)

hosszúságot egymással össze kell szorozni és megkapjuk a kazal törzsének köbtartalmát. Így:

$$\text{magasság} \times \text{szélesség} \times \text{hosszúság} = \text{köbtartalom,}$$

$$3 \times 5 \times 20 = 300 \text{ köbméter a}$$

kazal törzsének a köbtartalma.

Hátra van azonban még a hajazat köbtartalma. Ennek kiszámításánál ismerni kell a *hajazat alapszélességét* (f—g), amit közvetlenül ott mérünk, ahol a törzs befejeződik és a hajazat — mint egy tető — kezdődik; ismerni kell a *magasságát* (a—h), amit a tetőzet alapjától a csúcsáig mérünk és végül a *hosszúságát* (g—i), ami a kazaltörzs hosszúságával azonos szokott lenni s így a legtöbb esetben fölösleges újra mérni. Itt is összeszorozzuk az alapszélességet, a magasságot, a hosszúságot, a kijött eredményt pedig kettővel elosztjuk. Ilyenformán:

a hajazat alapjának szélessége (f—g) legyen 5'4 m., a hajazat magassága (b—h) = 2'5 m., a hajazat hosszúsága (g—i) = 20 m.;

$5'4 \times 2'5 \times 20 = 270 : 2 = 135$ köbméter tehát a hajazat köbtartalma. A törzs és hajazat köbtartalmának összege az egész kazal köbtartalmát adja: $300 + 135 = 435$ köbméter.

Lássuk már most, hogy a boglya köbtartalma miképpen számítható ki?

A boglya (2. ábra) is két főrészből áll, úgy mint a törzsből és a hajazatból. Itt is kiszámítjuk külön a törzsnek és külön a hajazatnak köbtartalmát s a kettő összege adja a boglya egész köbtartalmát.

A boglyatörzs köbtartalmának kiszámításánál a következő számokra van szükség: a *törzs magassága* (a—b), a *törzs átmérőjének fele* szorozva önmagával; az átmérőt, mint a kazalnál a törzs szélességét, a félmagasságban kell mérni. A törzs átmérője (c—d), ennek fele (c—e). Jelen példánál legyen a magasság (a—b) = 4 m., a törzs átmérője

nek fele $(c-e) = 3$ m. A törzs átmérőjének fele szorozandó önmagával, ezt még meg kell szorozni a magassággal. Így: $3 \times 3 \times 4 = 36$. Ez az eredmény még szorozandó $3 \cdot 14$ -el. (Ez a $3 \cdot 14$ egy állandó szám, amely sohasem változik, bármilyen méretű legyen is a boglya.) Tehát $36 \times 3 \cdot 14 = 113 \cdot 04$ köbméter lesz a boglyatörzs köbtartalma.

A boglya hajazatának köbtartalmát ugyanilyen módon számítjuk ki, csak itt az eredményt még 3-mal elosztjuk. Így mondjuk, hogy a hajazat átmérője $(f-g) = 7$ m., ennek fele $(f-b)$, tehát $3 \cdot 5$ m., a hajazat magassága $(b-h) = 3$ m. Tehát $3 \cdot 5 \times 3 \cdot 5 \times 3 \times 3 \cdot 14 = 115 \cdot 39 : 3 = 38 \cdot 46$ köbméter a boglya hajazatának köbtartalma.

A törzs és hajazat köbtartalmának összege adja meg a boglya köbtartalmát, azaz $113 \cdot 04 + 38 \cdot 46 = 151 \cdot 5$ köbméter a boglya köbtartalma.

A kiszámított köbtartalmak alapján azután ki lehet számítani a kazal, boglya súlyát, ha tudjuk, hogy egy köbméter takarmánynak vagy szalmának mennyi a súlya. Ezt úgy kapjuk meg, ha a kazalból vagy boglyából egy olyan kockát vágunk ki, amelynek hossza, szélessége, magassága 1 méter, s ezt lemérjük. Ha pl. 1 köbméter rétszénája súlya 110 kg. volt, akkor a fenti példában említett 151·5 köbméter köbtartalmú boglya súlya $110 \times 151 \cdot 5 = 166 \cdot 65$ mázsa lesz. Eljárásunk tehát az, hogy a **köbméterek számát megszorozzuk egy köbméter súlyával.**

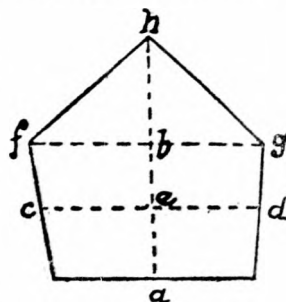
Tapasztalat szerint a **teljesen leülledett** löhere, lucerna, baltacim 1 köbméterje 90–110 kg., muharszénáé 80–90 kg., szalmáé 80–90 kg., polyváé 200–230 kg., zsombolyázott csalamádéé 550–600 kg. sib. Ha nem teljesen leülledett állapotban akarjuk tudni a súlyt, akkor a fenti számokból körülbelül 100%-ot le kell vonni.

Tógazdasági tanácsadó pontyos tógazdaságok részére. Irta: **Landgraf János** és dr. **Hankó Béla.** (Kapható kiadóhivatalunkban.) Ezen könyvecske megértése nem igényel semminemű előtanulmányokat s még a szerény tudású kisgazda részére is hasznos segédesszközül szolgál, mert hiszen nemcsak a nagy- és középgazdáknak írtak tankönyvüket a szerzők, hanem oly kisbirtokosok részére is, kik csonka halgazdasági üzemre rendezkednek be, t. i. vesznek nagy haltenyésztekből 1 vagy 2 éves ivadékokat s azt tartják, etetik, esetleg hizlalják, míg az piacérett árúvá fejlődve eladásra kerülhet s így jól jövedelmező területté teszik az eddig haszontalan lápos területeket, agyagödröket, szikeseket stb. A könyv közli röviden a ponty élettanát, tenyésztését, takarmányozását, az erőltetett hizlalást is beleértve, de mindig hozzátevé, hogy csak addig költségkedjünk, míg a tiszta jövedelem keretei között maradunk, miért is a mű végén a könyveléshez utasításokat ad. Különösen nagy gondal magyarázza a tavak felépítését, kezelését, műszaki alkatrészeit, valamint a trágyázást — mesterséges s természetes szerekkel — esetleges tisztítást, berendezésüket növények természetére stb. A lehalászás és újból való telepítést stb. Szóval minden fázist közli a halgazdaságnak, úgy hogy még a nagy haltenyészőnek sem kell más útbaigazítás üzemének fenntartására, mint ez az olcsó és valóban jó mű, melyet melegen és jó lélekkel ajánlhatunk minden t. gazdatársunknak.

A kacsa tenyésztése és hasznosítása. A fehér, fekete vagy vadas színű parlagi kacsa is igénytelen, edzett jószág, de kicsi (15–20 kgr.) és nem elég hizékony. Nemesítésére leginkább bevált a pekingsi kacsa. Ez kínai származású. Anglián át jutott hozzánk a 30-as évek elején. Nagytestű (3–4 kgr.), jó tojó, húsa ízletes, tola oly értékes, mint a lúdé. Fehér tollazatának sárgás árnyalata és a pinguinre emlékeztető meredek testtartása jellemző e fajtára. Tenyészítik még nálunk a vadas színű indiai futókacsát, mely kicsi testű, de kitünő tojó. Tenyésztésre legalkalmasabb a gácsér 2–4, a tojó 2–5 éves korában. Egy gácsérhoz 6–8 tojót osztanak be. A tojások kikeltetését tyúk (10–15 drb) vagy pulyka (15–25 drb) útján kell eszközölni, mert a kacsa rossz kotló. A tojásokból 27–31 nap múlva bújnak elő a kis kacsák. Eledelük vagdalt zöldség (csalán, saláta, lucerna, vereshagyma), főtt burgonya, répa, dara, húsvaldálék, csontliszt stb. keveréke. Kéthetes korukban már nem túlhideg vízbe is mehetnek a kis kacsák. A kacsák nyáron elegendőnek veszik a mocsarakban (hal, ikra, béka, csiga) és gyepek legelőn. Télen szemes árpával, tengerivel és főtt burgonya, répa, dara, korpa, húsvaldálék stb. keverékével takarmányozzák. A kacsa hizlalt állapotban kerül levágásra. A fiatalabbakat burgonya, darafélék és húsvaldálékok keverékével bőven etetik, az idősebbeket három hétig szemes tengerivel tömik. A kacsa tola értékben mindjárt a lúdé után következik. A pekingsi évente egyszer közvetlenül a vedlés előtt kopasztani is szokták.

Ne feledkezzünk meg a fűtermő területek tavaszi ápolásáról! Az állatárak esnek, a gazda pedig kénytelen eladni állatját, mert nincs takarmány! Az állataira fordított fáradságos munka után alig kap érték annyit, amennyi értékű takarmányt azok elfogyasztottak. Mégis kénytelen eladni, mert takarmányt venni a legtöbb esetben nem tud. A kaszálókon, réteken termelt fű volna arra hivatva, hogy kiegészítse a szántóföldön termelt takarmányt, azonban a legtöbb községi legelőn nem látni mást, mint gyomot, mocsarat, homokot! Pedig ha tudnák a gazdák, hogy a réti fű, a legelő füve milyen kincset ér, de hogy viselkedniük iránta ilyen nem-törődőmséggel. Mert a rétifű a legtermészszerűbb, a legízletesebb, a legolcsóbb takarmány; legolcsóbb még akkor is, ha gondozásban részesült. A gondozatlan kaszáló nem terem, s így kénytelen a gazda drága pénzen vásárolni a takarmányt. Azt a rengeteg szarmartóvint, acatot, tövises iglicet, a különböző hason-nélküli burjánt, tüksök bozótot minden eszközzel irtani kell. Ezek ugyanis nemcsak elnyomják az értékes takarmányt alkotó füvet, hereféléket, hanem talajzsaroló természetüknél fogva elharácsolják amazok elől a földben lévő növényi tápanyagokat! A pásztor minden megerőltetés nélkül acatollóval vagy kis kapával irtathatja az útjába került gyomokat, hiszen ezt unaloműzőnek is tekintethet. Gyomirtásra és így a termés fokozására igen jó, ha a rétet tavasszal a Laake-féle rétboronával járattjuk meg. A rétbورونا különösen sokat használ ott, ahol az elhanyagolás folytán már moha borítja a rétet. Ez a rétbورونا azért legalkalmasabb a rétek boronálására, mert minden foga egy külön tagot alkot s a fogak láncsal vannak egymáshoz kötve. Így tehát a talaj hepe-hupás volta nem akadályozhatja meg abban, hogy talán egy-egy mélyebb, gödrösebb helyre nem fog tudni behatolni, mint ahogy ez a merev egytagú fogasnál vagy boronánál előfordul. De a láncos rétbورونا hiánya még nem lehet mentés arra, hogy ne kelljen fogasolni! A merev, vagy háromtagú fogas is jobb mint a semmi. A kaszálóról elviszik a fűvet, a fűben azon tápanyagokat, melyeket a növény élete folyamán díszléséhez felvett. Tehát a talaj tápanyagai fogyanak és így az egymást követő termések mind súlyosabbak lesznek, mert visszapótlásukra a kaszáló nem lát trágyát. Trágyázunk tehát időnként a kaszálót is! Erre igen alkalmas anyag a fahamu de kifizetik magukat a műtrágyák is.

2. ábra.

(A kazal súlyának kiszámítása című cikkhez.)

Közös frontot a növényi kártevők ellen. Hihetetlen nagy az a kár, melyet mezőgazdáink a növényi élősködők és kártevők miatt szenvednek. Legalább is kétszerakkora lenne a termés és egyes terményekben (pl. gyümölcsfélék) 4–5-ször akkora lenne az érték, ha sikerülne a növényi betegségeknek gátat vetni. Kiváló állami intézményeink (Rovartani állomás, Növénykórtani állomás) már megtalálták a legtöbb betegség orvosságát, illetőleg a kártevők irtási módját. Földművelési kormányunk évről-évre felhívja gazdáink figyelmét arra, hogy a hernyóirtást, a csávázást stb. ne mulasszák. A gondosabb gazdaközönség meg is fogadja a jó tanácsot, de — sajnos — ilyen gazdánk nem sok van. Többen nem hajlanak a jó szóra. Már pedig a növényi betegségeknek a siker teljes csak akkor lehet, ha a községek, járásnak, az ország-nak minden gazdája fölveszi ellenük a harcot. Hiszen a mezei pocok, a kártevő hernyó pilléje, az üszög spórája, a gynnak magva stb. nincs helyhez kötve. Amazok a maguk erejéből vonulnak egyik földről a másikra, emezek a szél szárnyain ragadhatnak tova. Ha tehát egy gondos gazda kertjében, földjében is tesz mindent, mi emberileg a káros növények és állatok irtására megtehető, fáradozásának jutalmát hiába várja, mert a gondatlan szomszéd földjéről kétszerannyi jön át, mint amennyit ő fáradságos munkával elpusztított. Vannak törvényes intézkedéseink és elő vannak írva a büntetések az ilyen hanyag és a gazdatársait is károsító egyének ellen. Ezért azt ajánljuk minden községi értelemesebb gazdáink, hogy próbálják meg határuk minden birtokosát felvilágosítani afelől, hogy mekkora kár rejlik az itt tapasztalható nem-törődőmségben és hanyagságban, továbbá az előbbieknél alapján győzzék meg arról, hogy itt eredmény csak akkor várható, ha mindenki egyformán megteszi kötelességét. Ha a jó szó nem használ, jöjjön a törvény sújtó keze. Aki a hanyag gazda nem-törődőmségét elnézi s őt föl nem jelenti, az önmagának és az egész országnak árt.

Papi szabó! Szovik József reverenda és cimadakisztó:
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon: József 61–24.

Tavasszal szántani már nem szabad. Ilyenkor az eke legfeljebb arra való, hogy trágyát fordítson alá. A szántást össze kell elvégezni még a tavasziak alá is. Ugyanis az ősszel megszántott föld a tél folyamán kellőképpen porhanyóvá érik és benne sok nedvesség halmozódik fel. Tavasszal a föld csak az extirpátort, grubbert ismerje, még pedig azért, mert tavasszal a földet lefordítani nem szabad. A tél fagyja ugyanis az ősszel megszántott talajréteg felső részét tette csak morzsalékkossá, porhanyóvá. Ha már most ezt a beérett talajréteget a szántással mélyebbre fordítanánk, helyette nyers földréteg kerülne felszínre, melybe magot vetni hasznontól volna, másrészt igen sok nedvességet veszítene a talajunk. Amennyire hasznos tehát az őszi szántás, annyira káros a tavaszi. Ellenben az extirpálásra, grubberozásra, fogasolásra elengedhetetlenül szükség van, hogy a beérett, de leülepedett talajt kissé meglazítsuk s ezáltal magvak befogadására alkalmas állapotba hozzuk.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Különböző rovarkárok ellen hogy védekezem, hol kaphatnék részletes felvilágosítást a védekezési eljárásokra vonatkozólag? (Egy olvasó.) — **Felelet.** Forduljon a m. kir. rovarügyi állomáshoz (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 1). Nevezze meg levelében a kártevő rovarát s onnan készséggel küldenek felvilágosítást a védekezési eljárásról.

Kérdés. Hol van az «Állatorvosi Lapok» szerkesztősége? (Régi előfizető.) — **Felelet.** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 17.

Kérdés. 1. Juhokkal vagy szarvasmarhákkal tanácsosabb-e a repcét legeltetni? 2. Lóherét vethetek-e most? (K. M. Szatmár-ökrítő.) — **Felelet.** 1. Jobb juhokkal legeltetni a repcét, ha a juhász állandóan mozgásban tudja tartani őket. 2. Lóherét kora tavasszal (március elején), sőt február végén is vethet rozs fölé. Ha a védőnövény tavaszi gabona, akkor jobb a lóherét a tavasszal együtt vetni.

Kérdés. Hadirokkant vagyok, egy hold földért 129 kg. búza haszonbért fizetek. Rám vonatkozik-e a kedvezményes haszonbér fizetés? (Mindszent.) — **Felelet.** Ha a bérlet földet nem földreform eljárás során kapta, hanem szabad egyezkedés alapján vette bérbe, úgy kedvezményes haszonbérfizetésre nem tarthat igényt. Ha azonban vagyonváltásföldből földreform útján jutott földhöz, úgy önre is vonatkozik a haszonbérkedvezmény.

Kérdés. 1. Sakkjátékot mennyiért lehet kapni? 2. Gipszből hogyan lehet kisebb tárgyakat készíteni? (R. K.) — **Felelet.** 1. A legegyszerűbb kidolgozásban 100.000 koronáért megfelelőt vehet. 2. Bádognál készült mintát megolajoznak és ebbe öntik a folyékony gipszet. — A kérdezett könyv már nem kapható, jobban teszi, ha rémregények helyett irodalmi értékű olvasmányok iránt érdeklődik.

Kérdés. Erdőőr akarok lenni, kérem velem tudatni, hol van erdőőri iskola s hol kaphatnék a felvételre vonatkozólag felvilágosítást? (Ifjú L. S.) — **Felelet.** Erdőőri iskola Komáromban van s az igazgatóság készséggel küldi a felvételre vonatkozólag felvilágosítást.

Kérdés. 1. Az Állattenyésztők Lapjának hol a szerkesztősége és hol rendelhető meg? 2. Hol a Köztelek szerkesztősége és mi az ára? (Nagykállói előfizető.) — **Felelet.** 1. Az Állattenyésztők Lapjának szerkesztősége Budapest, V., Széchenyi-utca 1. Előfizetési ára egy évre 240.000 K. — 2. A Köztelek szerkesztősége Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Előfizetési ára egy évre 200.000 K.

Kérdés. 1918 óta nem kapok pótdíjat víztészéi éremem után. Mit tegyek? (Sch. Henrik.) — **Felelet.** Ön a hibás, mert jelentkeznie kellett volna. Adja elő kérését a járási Népgondozó kirendeltségnek a pótdíj folyósítása végett.

Kérdés. 1917 januárjában utaltam át Amerikából 240 dollárt rokonaimnak, még most sem fizette ki a bank, milyen pénzben követelhetem? (K. A.) — **Felelet.** Valóságos dollárban.

Kérdés. Négy év óta postás vagyok vidéken és most Budapestre szeretnék kerülni, hová forduljak ez ügyben? (2152. előfizető.) — **Felelet.** Forduljon a M. kir. Posta és Távirat vezérigazgatóságához, Budapest, I., Hunyadi János-út 2.

Kérdés. Ricinus hol értékesíthető s termelési útmutatást ad-e valamely állami intézmény? (S. I.) — **Felelet.** Forduljon a m. kir. földművelésügyi minisztérium ellenőrzése alatt álló gyógy- és ipari növényforgalmi irodához (Budapest, IX., Lónyay-utca 7), onnan készséggel segítségére lesznek az értékesítésnél.

Kérdés. Vízállásom rétem mellett egy hold szántóm van, amely szárazabb esztendőben jól terem bármit. Nedves időjárás mellett azonban csak a gabonát bírja, míg a burgonya, tengeri vagy nem kel ki, illetve a tengeri elsárgul és csövet nem hoz. Vajon lucerna telepíthető-e ilyen talajon? (H. K. Zsidó.) — **Felelet.** Nem. Többi kérdésére később válaszolunk.

Kérdés. Vízállásom rétemre cölcszerű-e fahamut szórni, vagy inkább lucernásomra szórjam? (5508-as előfizető.) — **Felelet.** A fahamu lucernásra kitűnő trágya. Elszórni március elején kell. Nedves földben a lucerna kipusztul. A vízállásos réten tehát nem használható fel a fahamu.

Kérdés. A Vasárnapi pályázatán több munkával akarok részt venni. Mindegyik munkához mellékeljek szelvényt? (B. L. Mattij.) — **Felelet.** Igen; lapunk hétről-hétre közli a szelvényeket, módjában van tehát onnan kivágni. Sajátkészítésű szelvényvel nem lehet pályázni.

Kérdés. Előfizetésem mikor jár le? (V. A. Etrepilly, Seine et Marne, Franciaország.) — **Felelet.** Előfizetése mult évi szeptember hó 30-án járt le, de a lapot ezután is küldtük. Előfizetésének egy esztendői meghosszabbítására küldjön harminc francia frankot (114.000 magyar korona). Készüdjönk ragaszkodó sorait.

K. M. előfizető. Örökségi ügyében hozzánk intézett levelére közöljük, hogy a választ a tanácsadó rovatban nem adhatjuk meg, csupán levélben. Kérjük tehát, közölje címét a szerkesztőséggel.

Kérdés. Feleségemmel együtt ősi vagyonunk van, leszármazónk nincs, végrendeletileg kire hagyhatjuk vagyonunkat? (7256. Ökéske.) — **Felelet.** Vagyonukat bárkire hagyhatjuk közjegyző előtt készített végrendelet útján. Az oldalági rokonok sikkerral nem támadhatják meg a végrendeletet.

Kérdés. Huszonhat százalékos rokkant vagyok, mennyi a havi rokkantdíjam? (6511. sz. előfizető.) — **Felelet.** Havi járadósága körülbelül 12.000 korona. Tudnunk kellene azt is, hogy milyen rangja volt és mi ezidőszert a foglalkozása? Sebesülési pótdíj már nincs.

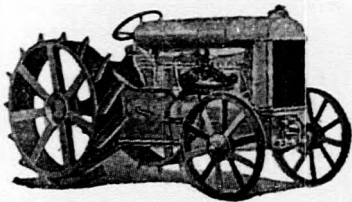
Kérdés. Második felesége vagyok férjemnek. Az első házasságából férjemnek gyermeke van. Férjem halála után a házasságom megillet-e engem? (A. B., hű olvasó.) — **Felelet.** Igen.

Üzenet a könyvrendelőknek. Cserháti: Istállótrágya 14.400, Schandl: Szarvasmarhatenyésztés 35.200, Gyárfás: A szántóföld helyes művelése 31.000, Czapári: Zöldségtermesztés 31.000, Végh: Bolgár kertészet 22.800, Winkler: Baromfihiázalás és értékesítés 14.400, Péter: Gyógynövények 14.400, Ujhelyi: Tejgazdaság dióhéjban 14.400, Rodiczky: Méhészet 14.400, Hreblay: Baromfi-tenyésztés 22.800, Kis kertész 52.000, Ipari vegyészlet 52.000, Répássy: Édesvízi halászat és haltenyésztés 55.000, Eperjessy: Csiperkegomba (sampion) és szarvasgomba 18.400, Both: Cipészpar 52.000, Clementis: Bádognasság 38.000, Dubovitz: A szappangyártás 52.000, Klemp: Bőripar 62.500, Bittera: A kukorica mint szemestermény és mint takarmány 38.000, Bernátsky: A cséplőgépek szerkezete és kezelése 80.000, Mezei: Elektrotechnikai gyakorlati alapismeretek, 592 ábrával 150.000, Krammer: Faközbőző 94.000, Németh: Az ács 45.000, Morva: Kézikönyv az összes gőzkazánok kezeléséről 52.000, Csuri-Buthy: A lokomobil 45.000 korona. — Piros bugyellárs, Tót leány, Amit az erdő mesél, Sárga csikó, Falu rossa, Rang és mód, Gyimesi vadvirág című színművek egyenkint 24.000 kor. — Halálkigyó 57.000, Buday: Titkok földje és Karikás János együttesen 51.000 korona helyett 41.000 kor., Nyáry: János kálváriája 31.000 kor. A könyvek kiadóhivatalunk útján rendelhetők és az árakban már a postaköltség is bennfoglaltatik.

FORD HALTENBERGER VILMOS FORD
 autorizált képviselője
FORDSON-TRACTOR
 Petroleummal. SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT. Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedt. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. Ára ab Triest 636 dollár.

Tei. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Erőteljesen folyik a Faluszövetség szervező munkája.

A «Falus» Országos Földműves Szövetség szervező körütnél az elmúlt héten Zala, Komárom és Nógrád vármegyékben tartott nagyszerű gyűléseket. Zalaszentgróton a járás huszonhét községének kiküldöttei vettek részt a gyűlésen és az elhangzott felszólalások után egyhangulag kimondták a szövetséghez való csatlakozást. — Szécsényben huszonhat község képviselőinek részvételével folyt le a zászlóbontó gyűlés. — A gesztesi járás tizenhat községének képviselői Nagygimánodon tartottak értekezletet, ahol a szövetség képviselőiben Bajtay Mihály dr. fejtette ki a szövetség programját. Természetesen itt is megtörtént a lelkes csatlakozás. A Faluszövetség nagyszerű gyűlései azt bizonyítják, hogy a falu népe végre már maga is érzi a szervezkedés fontosságát. Rövidesen elérkezik tehát az az idő, mikor a szövetség taborában helyet foglal minden gazda, hogy közös erővel valósítsák meg a megoldásra váró nagy feladatokat.

Debrecenben legelő-, rétgazdasági és takarmánytermelési kiállítás lesz.

Állattenyésztésünknek rendkívül nagy csapása, hogy legelőink igen nagy része rendkívül elhanyagolt és rossz állapotban van. Ahol pedig a legelő nincs jó állapotban, ott takarmányterméssel sem pótolják kellően a hiányt. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már két év óta rendszeres propagandát folytat egyrészt a legelők és rétek javítása, másrészt a takarmánytermesztés fokozása érdekében. Most e fontos célt gyakorlatilag is elő kívánja mozdítani és ezért június havában Debrecenben Országos Legelő-, Rétgazdasági és Takarmánytermesztési kiállítást fog rendezni.

A földbérlet nagygyűlést tartottak a búzahaszonbér megváltoztatása érdekében.

A búzabérek megváltoztatása ügyében a Földbérlet Országos Egyesülete az elmúlt héten több ezer bérlet jelenlétében nagygyűlést tartott. A földművelési minisztert a gyűlésen Gally Kálmán állami titkár képviselte. Bottlik József elnöki megnyitójában kijelentette, hogy a búzavaluta létjogosultsága megszűnt akkor, amikor a gazdasági élet aranyvalutára tért át. A földbérlet azt kívánja, hogy valorizálják a földbérleti összegeket. Csóor Lajos és Pátkay Béla ismertették ezután a földbérlet helyzetét, majd Belicza Géza, az OMGE alelnöke jelentette ki, hogy az OMGE részéről is megvan a hajlandóság a megengedésre. Eszenyi Jenő az adó körüli bajokkal foglalkozott, majd Rácz János nemzetgyűlési képviselő hangsúlyozta, hogy a Kisgazdapárt mindent elkövet, hogy a bérlet kívánásait a lehető-ghez képest teljesítsék. Többek felszólalása után a gyűlés elfogadta a határozati javaslatot, amely szerint kéri a kormányt, mondja ki rendeletileg, hogy mindazok a kötelezettségek, amelyeket a bérlet 1921. óta búzabérekben volnának kötelesek teljesíteni, a búza 1903–1913. években volt átlagos aranykorona középárfolyamán legyenek teljesíthetőek. Továbbá a bérlet számára az 1924–25. gazdasági évben még hátralékos haszonbérre 1925. október 1-ig fizetési halasztás engedélytessék. A száz holdon aluli ki-haszonbérlet megmentése érdekében kéri, hogy azok részére a haszonbérlet olyképp állapítsák meg, hogy az ingatlan kataszteri tiszta jövedelmének minden koronája után legfeljebb 4 aranykorona haszonbér legyen fizetendő. A ki-bérletet terhelő külön, természetben való mellékszolgáltatások eltöröltessenek és azok aranykoronában kifejezett értéke a haszonbér-kebe számítasson be. A határozati javaslatot a földbérlet húsztagú küldöttsége adta át Mayer János földművelésügyi miniszternek. Bottlik József vázolta a földbérlet súlyos helyzetét és hangsúlyozta, hogy a földbérlet magánjogi szerződést megbontani nem akarnak, csak azt kéri, hogy a búzavaluta helyett a béreket aranykoronában állapítsák meg. Hangsúlyozta azt is, hogy a kisbérlet és a nagybérlet egyes és észveszes elbánást kérnek. Mayer János földművelésügyi miniszter válaszában annak a reménynek adott kifejezést, hogy közmegegyezésre meg tudja oldani a kérdést. Szociális szempontból szükségesnek tartja, hogy azoknál a kisembereknél, akiknél a kérdés rendezése létkérdés, sürgős intézkedés történjék, míg ott, ahol egzisztenciák nem mennek tönkre és ahol a bérleti szerződések, mint kétoldali szerződések jöttek létre, a kérdés rendezését nem látja olyan sürgősnek. Legnagyobb sajnálatára a mellékhikötéseken nem változtathat, mert ez már magánszerződésbe való belenyúlást jelentene.

Könyvliések az 1924. évre kivetelt adók belizetése körül.

Az elemi csapások és a súlyos gazdasági helyzet miatt igen sokan nem bírják megfizetni az 1924-re kivetelt adókat. A kormány tehát méltányolta a több oldalról elhangzott kérelmeket és az adózók szempontjából jelentős könnyítéseket tett. A pénzügyminiszter ugyanis elrendelte az 1924. évi kereseti adó kivetítés felülvizsgálását. Természetesen csak azoknak az adóját vizsgálják felül, akik felebbezést adtak be az adó kivetítés ellen. Az adófelügyelők olyan utasítást kaptak, hogy méltányosan járjanak el a felekkel szemben és méltánylást érdemlő esetekben az adót szállítsák le. Azoknak, akik közben a magasabb adót befizették, ha adójukat mérséklük, a különbözetet vissza fogják fizetni. Nem esnek felülvizsgálat alá azok az ügyek, amelyekben már megindították a végrehajtási eljárást, azonban itt is bizonyos könnyítést adnak. Ha a fél bizonyos részletfizetésre kötelezi magát, a záloglástól és az esetleges árveréstől eltekintenek.

Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény a tenyészállatvásár megtekintésére.

A kereskedelmi miniszter az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kérésére a március hónapban tartandó tenyészállatvásár megtekintésére felutazó közönség részére ötvenszázalékos kedvezményt biztosított.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányának ülése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmánya az elmúlt héten igazgató választmányi ülést tartott, melyen állást foglalt az időszerű kérdésekben. Somssich László gróf azt hangsúlyozta, hogy a gazdatársadalom ereje az összességben van és ezért nem szabad megengedni, hogy akármilyen érdekből bárki is éket verjen közéje. Koós Mihály igazgató bejelentései során előadta, hogy a kamarának a jelzáloghitel megkönyvitésére irányuló javaslatát a kormány elfogadta. A szakotatás kérdéssel kapcsolatban azt hangoztatja, hogy nem is annyira új intézményekre van szükség, mint inkább a meglévők megerősítésére. A főcél az legyen, hogy a gazdasági tanítványokat azok látogassák, akik valóban hazamennek gazdálkodni. Állattenyésztési egyesületek alakítását sürgeti, melyeket a kamarának nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatni hivatásuk. Marshall Ferenc dr. igazgatóhelyettes szerint az állam szanálásával együtt kell haladni a közgazdasági szanálásának is. Rámotatott arra a súlyos helyzetre, hogy a vámtarifát kereskedelmi szerződések nélkül kellett életbeléptetni és a mezőgazdaság vámvédelmé máris áttörést szenvedett a gabonavám leszállításával és fagyasztott hús behozatalával. Az adókérdésekkel kapcsolatban szükségesnek tartja, hogy az adófelosztalmási bizottságok összeállításánál a gazdatársadalom az eddignél megfélembb képviselthez jusson. Farkas Géza a földhaszonbér megállapítását aranyalapon kívánja. A kamara úgy határozott, hogy a természetben kikötött haszonbérleteknek pénzértékben való megállapítását nem tartja indokoltnak. Ellenben tekintettel a legkisebb földhaszonbérletek egyrészes rendkívül súlyos feltételeire, elengedhetetlennek tartja, hogy a kishaszonbérlet a föld rendes hozadékával arányban nem álló terménymennyiségek szolgáltatásától megóvassanak. A zügmenek megadóztatását célzó törvényjavaslattal a Kamara szükségét érzi annak, hogy a zügmenek ellen a legerélyesebb intézkedések tétessenek. Ezt azonban nem tartja adózással kapcsolatban megoldhatónak, hanem csakis a mainál szigorúbb közigazgatási rendszabályok alkalmazásával. A vidéki munkanélküliség enyhítésére felterjesztéssel fog élni a Kamara, melyben kéri a kormányzatot, hogy az ármentesítő társulatok rendelkezésre újabb hitelt bocsásson.

Vetőmagburgonyát osztanak ki.

A földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala a földbirtokreform folytán földhöz jutottak részére, akik vetőburgonya beszerzésére megfelelő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek, korlátozott mennyiségben kölcsönképen, ez év október hó 31-ig való fizetési kötelezettség mellett, a tavasz folyamán vetőburgonyát fog kiosztani. Ebbeli igénylések a községi előjárások útján legkésőbb február hó 28-ig a magyar királyi Burgonyatermelési Hivatalhoz (Budapest, V., Földművelésügyi minisztérium) jelentendők be, amely hivatal egyben bővebb felvilágosítással szolgál.

A Makói Gazdasági Egyesület huszonötéztendősi jubileuma.

Ünnepélyes keretek között tartották meg a *Makói Gazdasági Egyesület* huszonötéves fennállásának évfordulóját. A jubiláris ünnepségen a földművelésügyi miniszter leveletében *Schandl* Károly államtitkár jelent meg, továbbá résztvettek *Purgly* Emil főispán és *Rubinek* István nemzetgyűlési képviselő. A díszközgyűlést *Petrovics* György nemzetgyűlési képviselő, az egyesület elnöke nyitotta meg, ismertette az egyesület huszonötéztendősi sikereiben bővelkedő munkáját. *Schandl* Károly államtitkár felszólalásában erőteljesen hangsúlyozta a gazdasági szervezetek szükségességét és a hitelszövetkezetek nagy fontosságát. Ezután *Tarnay* Ivor Csanád megye alispánja és *Nikolszky* Jenő dr. polgármester köszöntötték az egyesületet, majd ismét *Schandl* Károly államtitkár emelkedett szólásra és közölte a kormányzó elhatározását, mely szerint az egyesület elnökét, *Bálint* Györgyöt, az egyesület működése körül kifejtett munkássága elismeréséért aranyéremmel tüntette ki.

Kinevezték a katonai vizsgálóbizottságok elnökeit. A Nemzetek Szövetsége a magyarországi katonai vizsgálóbizottság elnökéül *Kirke* angol vezérőrnagyot nevezte ki. A németországi vizsgálóbizottság elnökéül egy francia tábornokot, Ausztriába olasz tábornokot, Bulgáriába pedig egy svéd albornagyot neveztek ki.

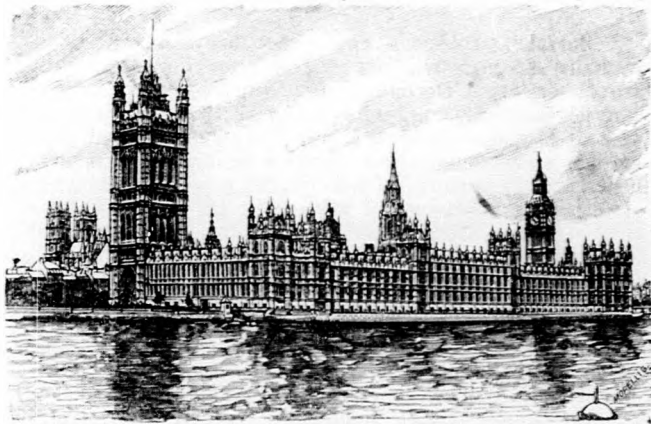
Polónyi Dezsőt kéthónapi fogházra ítélték *Schandl* Károly megrágalmazása miatt. A budapesti törvényszék Törek-tanácsa az elmúlt pénteken tartotta meg a fő tárgyalást *Schandl* Károly földművelésügyi államtitkárnak *Polónyi* Dezső ügyvéddel szemben folytatott sajtóperében. *Polónyi* ugyanis megrágalmazta egy hírlapi cikkében az államtitkár azzal, hogy törvénytelen úton összeharcsolt pártkasszából kapott támogatással választotta meg magát. Az ügyben már volt egy tárgyalás, amelyet elnapoltak azért, hogy a vádlott részéről bejelentett tanúkat beidézhesék a bizonyítás kiegészítése érdekében. Az újabb tárgyaláson a bíróság először *Schandl* Károly államtitkára hallgatta ki, aki elmondotta, hogy a csongrádi megválasztása előtt és utána is a *Polónyi*-párt rágalomhadjáratot indított ellene. Ünnepélyesen kijelentette, hogy semmiféle pártkasszából sem vett fel pénzt s a kisgazdapárt vezetősége is eskü alatt hajlandó vallomást tenni arról, hogy törvénytelen úton nem folyt be pénz a párt pénztárába. Tiltakozik az ellen, hogy *Polónyi* az ügyet politikai térre vigye s a cikknek más értelmezést adjon, mint amit mindenki kiolvashatott belőle. A bíróság ezután két csongrádi választót hallgatott ki, akik azonban nem tudnak róla, hogy *Schandl* Károly törvénytelen pénzeket használt volna fel. Maga *Polónyi* sem tudott bizonyító adatot felhozni állításait illetően s ezért el is állt a védekezés jogától. A perbeszédnek elhangzása után a törvényszék *Polónyi* Dezsőt kéthónapi fogházra és tízmillió korona pénzbüntetésre ítélte el. Az ítélet indoklása megállapítja, hogy *Polónyi* rágalmozó cikkének egyetlen állítását sem tudta bebizonyítani, a cikkben állítottakat tehát nem bizonyítottá valónak. A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülménynek vette a bíróság, hogy a vádlott egy magasállású köztisztviselőben álló állami tisztviselőt rágalmozott meg.

Megbecsülést a háború rokkantjainak. Kiskunfélegyháza képviselőtestülete a napokban azt a követéseméltó határozatot hozta, hogy a háborúban megsebesült rokkant hősöktől nem fogad el házhelyváltást. Sértő volna — mondja — a nemes gondolkodásra valló határozat — a városra és a képviselőtestületre annak feltevése is, hogy mindnyájunkért megrokkant hősöktől pénzt fogadna el. Kiskunfélegyháza az egész országnak példát mutat a magyar hősök megbecsülésére.

Gépjárművezetői tanfolyam. A M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben február 23-án hathetes gépjárművezetői tanfolyam nyílik meg, amelynek célja, hogy hallgatóival a gépjárművek (személy- és teherautóautó, traktorok, motoros szántógépek, csónakok stb.) szerkezetét, működését, kezelését és karbantartását rendszeres elméleti és gyakorlati oktatás útján megismeresse. A tanfolyamra való felvételt minden férfi kérheti, aki a 20-dik életévét betöltötte, erkölcsileg és államhűség szempontjából kifogástalan, népiszkolai kötelezettségének eleget tett s testileg és szellemileg ép és egészséges. Beiratkozni a Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet irodájában (József-körút 6. I. em. 2.) február 16—22. között lehet. Folyamodvány és minden egyéb szükséges nyomtatvány az intézet portásánál kapható.

Mikor volt ilyen meleg február? Az ideai rendkívül meleg, egészen tavaszias február ritka jelenség. Az utolsó száz esztendőben most fordult elő harmadszor ilyen meleg február. Utoljára 1894-ben volt hasonló meleg februárban, akkor azonban megfordult az időjárás és tartós, hideg tél következett a korai tavasz után. Még mi se tudhatjuk, hogy nem járunk-e így korai tavaszunkkal.

Az angolok trónörököse. Angliában nincs népszerűbb ember, mint a walesi herceg, az angol trón várományosa. A trónörökös, aki jelenleg vidéken vadászik, néhány nappal ezelőtt váratlanul megjelent egy kis táncmulatságon, amelyet a falusiak rendeztek. A herceg jókedvvel megtáncoltatta a fiatal lányokat, majd észre vette, hogy az egyik sarokban szomorúan üldögél egy leány. Érdeklődésére elmondták, hogy a leány vak, de azért nagyon szeret táncolni. A trónörökös erre felkérte a szerencsétlen leányt és igen hosszú ideig táncolt vele, közben kedvesen szórakoztatta őt. Ez, amikor a herceg eltávozott, érdeklődni kezdett, hogy ki volt az ő kedves és figyelmes gavallérja. Amikor elmondták neki, hogy gavallérja maga a walesi herceg, az angol trónörökös volt, a vak leány boldogságában zokogni kezdett.

Az angol parlament Londonban.

A szerb választások vérbefúttak. Szerbiában és a hozzácsatolt területeken a múlt szombaton és vasárnap tartották meg a képviselőválasztásokat. *Pasic*s miniszterelnök és pártja a legnagyobb terrort fejtették ki a hatóságokkal, hogy biztosítsák maguk számára a többséget. Nem is volt még soha, még a sötét Balkánon sem, olyan véres választás, mint a mostani. A választásokon tucatszámra verték agyon a csendőröket és a választópolgárokat. Egyes jelentések szerint a választási küzdelem alatt 27 halott, 23 súlyos és 200 könnyű sebesült volt. Főleg a horvát falvakban voltak véres összeütközések, ahol a földművesek gyakorolni akarván választójogukat, az őket ebben megakadályozó csendőröket több helyen a szó szoros értelmében agyonverték. Zágórában négy horvát képviselő súlyosan megsebesült. A magyarokat úgyszólván sehosem engedték az urnákhoz, így egyetlen magyar sem jutott mandátumhoz. Szabadkán valószínűleg megsemmisítik a választást, mivel maga az elnök állapította meg, hogy súlyos visszaélések történtek. Még ilyen terror mellett sem tudott *Pasic*s — főnyesen — győzni. A jobboldali pártoknak mindössze 21 mandátummal sikerült többséget szerezniök az ellenzéki blokk 140 mandátumával szemben. *Pasic*s most úgy akar a helyzetet segíteni, hogy több horvát képviselő mandátumát meg akarja semmisíteni.

Amíg a néphiztos tárgyalta, lovát az éhezők megették. Amikor *Rykov* orosz népbiztos a szovjet megbízásából legutóbb az éhínséggel küzdő vidékeket meglátogatta, Simbirksben különös eset történt vele. A városháza előtt hagyta a lovát s miután a szovjeturakkal elvégezte a dolgát s ismét el akart vágtatni, a paripát sehosem találta. Nemsokára azonban megtudta, hogy az éhező nép a jöképi lovat egyszerűen elkomunizálta, levágta és a húását szétosztotta azok között, akik a segítségre legjobban rászorultak. A népbiztos nem mert szembeszállni a kommunizálókkal s iparkodott minél előbb gyalogszerrel elszelteni a veszedelmes városból.

OLVASÓINKHOZ!

Március hó 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szíven viseli a kiszagda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**”-ra.

A „**Vasárnap**” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „**Vasárnap**” a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány, s mindazoknak, akik hetilapunkra egy évre előfizetnek, ingyen küldünk egy díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1925. évre szóló naptárt.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
fél évre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „**Vasárnap**” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése február hó 28-án lejárt, hogy előfizetésüket a csatoit befizetésilap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Borzalmas robbanás egy német bányában. A rajna-westfáliai szénbányavidéken szerdán este borzalmas katasztrófa történt. A Dortmund közelében lévő egyik tárnában bányalégrobbanás volt, minek következtében a tárna bezsáadt és maga alá temette a munkásokat. Azonnal megkezdtek a mentőmunkálatokat, amiket azonban nagyon megnehezített az aknából feltörő gyilkos gáz. Több bányász, aki élete kockázatásával is vakmerően be akart hatolni a tárnába, elájult. Ezalatt az akna bejárata előtt szivettépő jelenetek játszódtak le. Az óriási tömegben velőtrázon sikoltoztak az asszonyok s a gyermekek, akik a mélyben rekedt hozzátartozóikat keresték. Reggelre sikerült mélyebbre hatolni a tárnába s ott *harminchat holttestet találtak*. Ekkorra már megállapították, hogy a beomlott tárnába *138 ember szállott le s ezek közül csak hárman menekültek meg*. A beomlott bányában keletkezett tűzben és gázban pusztultak a szerencsétlenek, akiknek holttestéhez is csak napok múlva tudtak hozzáférni. Találtak feljegyzéseket, amelyek bizonyítják, hogy egyes bányászok még három órával a robbanás után is éltek. Borzalmas jelenetek színhelye lehetett a föld mélye! A szörnyű bányakatasztrófiát, amelyhez hasonló nagy szerencsétlenség még nem fordult elő Németországban, valószínűleg az egyik gépből kipattant szikra okozta, amely lángra lobbantotta a levegőben lévő szénport.

El akarta égetni kisgyermekét. *Báta* községben *Dusa Mihályné* hároméves kisgyermekét a *forró tűzhelyre ültette*, hogy így elpusztítsa. A gyermek már igen súlyos égési sebeket szenvedett, mire a sikoltozásra berohanó szomszédok megakadályozták a gáztejt. A gyilkos szándékú anyát, aki elbűjosott, a csendőrség elfogta.

Szenzációs fogolyszökés a fegyveres örök elől. Az egész ország közönségét napokig izgalomba tartotta az a szenzációs fogolyszökés, amely a fővárosban történt. Egy *Hladis Dobernik* József nevű cseh állampolgár, akit csalásért elfűltek és aki már korábban a katonai fogház lakója volt, mikor két szuronyos katonára a tárgyalásról visszakísérte, a cseh követség Akadémia-utcai palotája előtt kiugrott a szuronyos örök közül és bemenekült a követség helyiségeibe. A szuronyos katonák utána mentek, azonban nem hozhatták ki, mert felvilágosították őket, hogy a követség épülete a nemzetközi jogszokások értelmében területenkívüliséget élvez és így a magyar hatóságnak az épületben senki ellen sem lehet eljárni. A csehek a szökevényt pártfogásba vették és napokig nem voltak hajlandók kiadni. A rendőrség a ház előtt őrt állított, hogyha Dobernik megkísérelné a szökést, elfoghassák. Napokig húzódtott a diplomáciai tárgyalás és közben az a hír is elterjedt, hogy Dobernik megszökött az épületből, míg végre a magyar és cseh kormány között tisztázódott a kérdés és a csehek a szökevényt kiadták a magyar hatóságok kezére. Remélhetőleg most már jobban fognak vigyázni rá.

Vörösök botránya a prágai parlamentben kivezetetés-sel. A prágai parlamentben még erősebb és vadabb kiadásban hasonló jelenetek játszódtak le, mint a múlt év végén a magyar parlamentben, amikor palatoárséggel kellett eltávolítani a botránnyokozó szociáldemokratákat. Prágában a kommunisták előzően véres harcokat vívtak az utcán a rendőrséggel, ezt követte a kommunista képviselők parlamenti botránya. A tárgyalást azzal tették lehetetlenné, hogy állandóan sipoltak, lefeszítették a padok fedelét és a deszkákkal olyan zajt csaptak, hogy lehetetlen volt tovább tárgyalni. Miután az elnöki rendreutasításokra fűtültek, szigorú rendszabályokhoz nyúlt az elnökség. Elrendelte a kommunisták kivezetetését. Ez hallatlan botránnyok közepette történt meg. A parlamenti őrséget megtámadták a kivezendő kommunisták és valóságos verekezés fejlődött ki, míg a vörös rendezavarók szűrést ki tudták tenni a teremből. A kommunista képviselőket botránnyos magaviseletükért tiz ülésről kizárták. Most aztán ezek is passzivításba mehetnek és e téren is követhetik magyarországi elvtársaik példáját.

A borzalmak könyve. A német könyvpiacra most jelent meg *Georg Popov* könyve, amelyben megrendítő részleteket tár fel a vörös hóhérok rémuralma alatt pusztuló Oroszország szenvedéseiről. Popov teljesen hiteles, köztük a moszkvai szovjettanács irattárából összegyűjtött adatokkal mutatja be a világtörténet legnagyobb vérfürdőjét. Az adatok szerint az orosz forradalmi törvényeszek és csekek — a vésztörvényeszek — 1918-ban és 1919-ben ellenforradalmi magatartás miatt *összesen 11.891 embert végeztek ki*. Ezeket a halálos ítéleteket a «hivatalos formaságok» komédiás betartásával hozták meg, elképzelhető tehát, hogy hány százezerre rúg azoknak az áldozatoknak a száma, a kiket a szovjetkormány portyázó büntető-csapatái gyilkoltak le. Rigában 1919 január 2-től május 22-ig 3632 embert végeztetett ki a szovjetkormány. A szovjet hóhéraival egyenlő kegyetlenséggel pusztítja az orosz népet a minduntalan fölépő éhínség is. Az 1918-tól 1922-ig tartó éhínség valósággal megtizedelte az orosz városok népét. Az emberek ezrei estek össze eszméletlenül és haltak meg az utcákon. A temetőben százával és ezrével dobálták egyetlen nagy gödörbe a halottakat. Legalább ötszázezer városi lakos pusztult el az éhínség következtében, a vidéken pedig *több mint két millió fakadó földműves halt meg éhen*. Így fest a «szociális természetű fakadó jölét».

Selyemgyárt létesítenek Sopronban. Egyik bécsi cég márciusban megkezdte Sopronban a selyemgyár építését. A város az új ipartelep számára ingyentelket és építkezési anyagot ad, tekintettel arra, hogy a 10 milliárdra előirányzott költségek javarésze Magyarországon marad és ezenfelül a gyár kötelezte magát arra, hogy két éven belül 200 magyarországi munkást foglalkoztat.

Kézrekerült a betörőkirály. A magyar betörők királya ezidő szerint *Somogyi Jenő*, aki az ország minden részében a betörések és rablások hosszú sorát követte el. Miután többször megszökött a fegyházból és tovább folytatta mesterségét, újból a fővárosba merészkedett, ahol elfogták. Maga nyolcven betörést ismert be. *Somogyi Jenő* 1923-ban is elfogták a detektívek. Akkor mindenütt mint százados szerepelt és kiderült, hogy nyolcvan rendbeli betörést követett el vidéken. *Somogyi Nyiregyháza*n nyolcvévi fegyházbüntetésre ítélték, azonban 1923 május végén a fegyházból megszökött. Ezután *Vácra* ment, ahol egy betörésnél rajtavesztett. Elfogták és mint *Takács Mihály*t vették őrizetbe. Innen három hét múlva megszabadult és *Békéscsabára* ment, ahol betörés miatt elfűltek. Itt is *Takács Mihály* néven szerepelt. *Békéscsabáról* 1924 nyarán szabadult. Azóta *Csonkamagyarország* majdnem minden nagyobb városában követett el betörést. Mindenhol csak pénz és ékszert vitt el. Az eddigi megállapítások szerint *Somogyi Jenő*, aki mindenütt mint katonatiszt, hadbíró, ügyvéd, magasállású tisztviselő szerepelt, mintegy két milliárd korona értékű ékszert szerzett a betörésekből. Elfogatása alkalmával is találtak nála több százmillió korona értékű ékszert, amelyekről azt mondja, hogy szegedi, törökisztentmikliói, hódmezővásárhelyi és szolnoki betörésekből származik. Orgazdáját, *Zobel Ábrahámné* budapesti ékszerkereskedőt, is elfogták.

Megbélyezik a szociáldemokrata képviselők nemzet-árlását. *Zalaegerszeg* törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűlésén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben megbélyezik azoknak a magyar szociáldemokrata képviselőknek nemzetárulását, akik Bécsben súlyosan vétkeztek a nemzeti függetlenség ellen azzal, hogy a haza ellenségeit bírálkák tették.

Szerkesztői üzenetek.

T. J. Helvécia. Tréfájára sor kerül. — **P. P. Sárszentlőrinc.** A beküldött tréfkákat honnan írta ki? Nem akarjuk kedvét szegni, épen ezért egyet közlünk belőlük. — **Gávai Olvasókör.** Az 1. betűrejtvény befejeztelen, ennek a néhány szónak: «A nagy világon e kívül» nincs értelme. A 2. betűrejtvény nem felel meg, mert rablogyilkosoknak nem csinálnak propagandát. Más kérünk. — **Sz. L.-né Kisfalud.** A tréfák beváltak, közölni fogjuk őket. — **B. L. Bajna.** Válogatunk belőlük. — **K. J. Kocsér.** A második rejtvénye nagyon jó. Reméljük türelemmel vár a közlésére, hiszen januárban két rejtvényét közöltük. — **D. J. Mórícsgát.** Betűrejtvénye nem jó; a betűk elhelyezésének bizonyos megismétlődő sorrend szerint kell történni, itt azonban ötletszerűen vannak elhelyezve. Más kérünk. — **K. F. Alsónyék.** Rejtvénye jó. — **B. J. Szekesfehérvár.** A képrejtvény közlésre alkalmas. — **T. I. Bodajk.** Valamelyik képrejtvényét közölni fogjuk. — **P. I. Vészto.** A második betűrejtvényre sor kerül. — **V. P. Dömsöd.** A tréfa — nem tréfa. A képrejtvény nem helyes, mert a rikkancsot két k-val írják. Más kérünk. — **M. A. Budakeszi.** A pótlórejtvényt közölni fogjuk. — **G. I. Szegvár.** A számrejtvény jó. — **M. F. Püski.** A tréfa nagyon erőltetett. Más kérünk. — **Ifj. V. L. Mosondarnó.** A tréfa közismert, így nem használhatjuk. Rejtvényei közül válogatunk. Kérdésére a «Tanácsadó» felel. — **F. S. Dunaszentbenedek.** Egyik rejtvényét közöljük. — **B. B. Barcs.** Képrejtvénye bevált. — **M. S. Gáva.** Rejtvényei közül válogatunk. — **L. Gy. Hercegfalva.** Hálásan köszönjük verses üdvözlését. Olvasóink elismerése szerény munkánk legszebb jutalma. Rejtvényei közül valamelyikre sor kerül. — **Cs. J. Nak.** A rejtvények jók, a tréfa is. — **M. A. Budakeszi.** Számrejtvénye jó. — **B. L. Bajna.** Rejtvényei beváltak. — **H. P. Jászapáti.** A kockarejtvény nem vált be; egyébként is tessék olyan mondatot választani rejtvényül, ami nem annyira közismert. — **Sz. J.-né Pereked.** A képrejtvények nagyon jók, sor kerül rájuk. — **M. B. Nagykáta.** A tréfát közölni fogjuk. — **F. J.-né. Dunaszentbenedek.** A verses rejtvények jók. — **B. J. Szekesfehérvár.** Rejtvényéhez teljesen hasonló megjelent már lapunkban, más kérünk. — **K. V. Nak.** Ezt a rejtvényt már közöltük a «Vasárnap»-ban. Más kérünk. A tréfát közöljük. — **H. T. Jászapáti.** Ezt a rejtvényt nem közölhetjük, mert már megjelent lapunkban. — **U. I. Ipolyvece.** Számrejtvényére sor kerül. — **Ifjú B. I. Kiskőrös.** Rejtvényének első része megfejthetetlen. Más küldjön. — **W. I. Elek.** Kis átalakítással közölni fogjuk. — **B. L. Matty.** A rejtvényei közül valamelyikre sor kerül; a tréfa is bevált. — **V. D. Endrőd-Kondoros tanya.** Rejtvényei közül válogatunk. **L. A. 3855. számú előfizető.** Rejtvényeiből közlünk; ha két rejtvényt megfejt, akkor résztvesz a sorsoláson. A jutalomkönyvek értékes, hasznos és szórakoztató munkák. — **L. F. Edelény.** Rejtvényei közül válogatunk. Türelmet kérünk! Százán és százán várják rejtvényük megjelenését. A beérkezés sorrendjében közöljük őket. — **N. F.-né Nyirád.** Megfejtése csak egyszer érkezett be és a múlt évi 49. számban nevét a megfejtők között közöltük.

TRÉFAK

A bátor férj.

Egy atyafi összeveszett a feleségével. Szó szót követett, mászás gormbaságokat vagdostak egymás fejébe, végre is a harcias menyecskének elfogott a türelme és kipöndörítette az urat az udvarra. A bátor férj még dűledezett jobbra-balra, mikor egyik arrahaladó szomszédja rákiált:

— Jóska, a teremtésit, te félsz az asszonytól?

— Nem félnék én — felel vissza a ház ura — csak a kalapom volna idekünn!

(Beküldte Kelemen Vendel Nadról.)

Megmargarázta.

Kerekes Mihály uram nem vetette meg a szeszt, megestet vele tehát, hogy részegen került haza, amiért is otthon állandó perpatvar járta. Egy alkalommal, amint a tanyára ballag, elkezd esni az eső. Mihály gazda nem sokat gondolkozik, hanem betér az útszéli csárdába, hogy ott várja be, míg az eső eláll. Ennek persze megint az lett a vége, hogy alaposan beszszelt. Éjfél felé ér haza, felesége éktelen szitkokkal fogadja, mire Mihály gazda nagyon nyugodtan ennyit mond:

— Ugyan, anyjukom, ne csinálj galibát, hát nem látod, hogy egész nap esett az eső, hát egy kicsit eláztam.

(Beküldte Molnár Béla Nagykátáról.)

Elszólta magát.

Egy uradalmi intéző megkéri a csendőroket, hogy újonnan felfogadott cselédjeit figyeljék meg, mivel erős a gyanú, hogy valamit jogtalanul eltulajdonítanak. Kéthónapi gondos megfigyelés után a csendőrség jelenti, hogy a cselédek nem lopnak. Az intéző erre dühösen kifakad:

— Hogy lehet az? Mikor én nem fizetek nekik annyit, amiből tisztességesen megélhetnének!

(Beküldte Tóth János Helvéciáról.)

Talált csizma.

Lopott csizmáért hozták a bíró elé a cigányt.

— Miért loptad a csizmát?

— Nem loptam én, csak találtam.

— Hogy történt?

— Hát a vásárban a majszter a sátor elé állt és egyre azt kiabálta: «Emberek, vigyék a csizmát, úgy adom, mintha úgy találták volna.

(Beküldte Kostyál György Sárszentlőrincről.)

Talpraesett válasz.

— Ejnye, more, de közel van a fejed a lábához — mondja egy hórihorgas úr az alacsony dadénak.

— En csak vagyok, ami vagyok, hanem a tekintetes úr kiéhezik, mire végignéz magán — hangzott a sikerült válasz.

(Beküldte Szücs Lászlóné Kisfaludról.)

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Murvai János Tiszasasról.)

2. Betűrejtvény.

Debrecen, Gödöllő,
Árvaváralja, Érsekvjvár,
Igló, Arad, Zenta,
Nyiregyháza, Gócs,
Orosháza, Rimaszombat.

A városok kezdőbetűi egy teljes író nevéét adják.

(Beküldte Hajdu J. Orosházáról.)

3. Betűrejtvény.

Á Á
Á LYON Á
Á Á

(Beküldte Horváth Kálmán Pankaszról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 11-ik számunkban közöljük.

Az 5-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betűrejtvény: **Kánaán.**

2. Számrejtvény: **Nincsen rózsza tövis nélkül (kilyncs, ötven, szén, óra, Nis, ül).**

3. Verserejtvény: **Lázár.**

Megfejtették: Rencsicsovszky István, Sivák Ferenc, Marosi Ferenc, Zsolczay Mihályné, Kovács Sárika, ifj. András János, Kurányi Kálmáné, ifj. Papp Imre, Sörös Ferenc, Dori József, Martin András, Tóth János, Bene Sári, Bagdány Mária, Lengyel Miklós, Lengyel Jolánka, Mester József, Varga Sándor, Okváth József, Kelemen Vendel, Retezi Jánosné, Breznay István, ifj. Nagy János, Ragó István, Bulicza János, Bakó Lajos, ifj. Czako István, ifj. Bontovics Imre, Fleischhacker László, Szarvas Mihály, Szücs János, Ast György, Kiss József, Martin Antal, Karász Ferenc, Harrach Ottó, Dobi Cinit, Takács József, Juhász József, Németh Gyula, Csete Juliska, Szijjártó Szabó Benjamin, Csatári Mihály, Király Jolán, Horváth Gábor, ifj. Nyak Alajos, Bene Lajos, Kálmán István.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Papp Imre (Szentes), Szarvas Mihály (Jánoshalma), Lengyel Jolánka (Debréte), ifj. Czako István (Vásárosdombó), Martin Antal (Budakeszi).

A 6-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS

ELBESZÉLÉS. ✦ IRTA: KOPLIK GYULA.

(13. közlemény.)

Gábor még nyögött valamit kézcsókfélékről s utána mindjárt — álomba merült.

Szoboiszki lábujjhegyen távozott s az előszoba ajtaját is csupán annyira csapta be, hogy — a másik emeleten — nem érezték meg. Gábor, amikor az öreg eltávozott, megkönnyebülten lélegzett fel és sietett néhány pohár borral felüdíteni Berenyeyt. Ettől azután valóságos Gábor lett, aki már azt hitte, hogy vége a komédiának. Holnap a főszerepet átadhatja Berenyey Bélának.

Éjszaka azonban ismét végigálmodta az elmúlt éjszakát. De valahogyan úgy volt, mintha Stasa rájött volna a szerepcserére s szerelme fellángolt Gábor iránt, Berenyey pedig áldását adta az ifjú párra. Amikor felébredt, csipett egyet a karján, hogy meggyőződjék, valóban ő-e az a Gábor, aki Berenyey főhadnagy úrnak az inasa s aki egy nagy bünt követett el. Ha a csipés fáj, akkor valóban ő az a gazember, de ha nem fáj, akkor nem álmodott és tényleg őt választotta Stasa. A csipés azonban meglehetősen fáj. Ez hát elég kellemetlen volt, de Gábor legalább azzal vigasztalhatta magát, hogy a valóságnál szebben álmodta meg a történeteket.

Berenyeynek délelőtt kellett volna megérkeznie. De nem jött meg. Stasa is telefonált már kétszer, hogy van a vőlegénye. Amikor a vonat érkezése szerint Berenyey még nem jöhetett meg, Gábor azt felelte a kérdezősködésre, hogy gazdája délben már el is hagyhatja az ágyát. Amikor pedig már csigalépésekkel is hazajöhetett volna Berenyey a pályaudvartól, azt válaszolta Stasának:

— Berenyey úr krízisen megy át.

Azután sietett újabb sürgőnyt feladni Kenézlőre. Ennek szövege is rövid, de annál parancsolóbb volt: «Borzasztó nagy baj, rögtön tessék jönni, minden pillanatnyi késés halált jelenthet!»

Hát ha ezt elolvassa Berenyey, úgy fog rohanni haza, mintha a vén erdőkerülő puszkájából lőtte volna ki.

Berenyey pedig még másnap sem jött meg.

És azután sem...

VI.

Berenyey az öreg Berci gyámkodása mellett újra magára talált. Felébredt benne a munka szeretete, a józan élet megbecsülése. Érezte, hogy a szabad természet gyönyörűsége üdíti fel csak a lelket, az erőszakolt gyönyörűségek iránt pedig már undort érzett. Ember lett ismét, aki méltó akar lenni emberi mivoltához, férfiasságához s el akarta felejteni a sok könnyelmű pillanatot. A föld, az erdő megnyugtatta szemét ezer színével s csodálkozott afőlött, hogy még nemrégben is a festett arcok hazug színei tetstettek neki. Nem tudta megérteni, hogy vannak, akik le tudnak mondani a mindent besugárzó Nap fényéről, hogy az éjszaka szédítő, szemkápráztató fényességében öljék magukat. Lám, mily derűt keltő a nappal, nem kell a hangulatot erőszakolt érzésekkel keltegetni. Csak dolgozni kell s a munka, a szorgalom gyümölcse megédesíti a kedély aranygyöngyös italát. A föld, az erdő lett ismét az otthona s bőrtönnék képzelte pesti otthonát, ahol az ablakok redőnyei nappal is le voltak húzva, hogy a fény ne zavarja a lump nyugalmát... pfuj...! Micsoda élet volt az a régi!

A vén Berci, amikor látta, hogy a földesúrnak már nem kell a biztatás, a szabadban tartózkodik egész nap, nincsen pihenése, iparkodott megkönnyíteni nagy munkáját. A hasított fát kihordta a rejtékhelyről, — volt elég. Valami különleges pecsenyével örvendeztette meg Berenyeyt — csak azért, hogy a

főzés gondját elvegye tőle. Kiderült az is, hogy tulajdonképpen nem kell oly sokat mászkálni az erdőben, de Berenyey ezt el nem engedte volna semmiért sem. Életének tervszerű fonala volt, amely a szabadban futott s ő követte a fonal útját: járta az erdőt, a mezőt.

Ittlétéről még mindig nem tudott senki. Kerülte az embereket s a faluba még nem ment le. De tudta, ha eddig nem jöttek utána a barátai, ezután sem jönnek. S ez a tudat megnyugtatta.

Sokszor órákhosszat is el tudott üldögélni a fák között, vagy az erdőszélen, ahonnan tekintetét elvethette a messze tájakra. Ilyenkor arcán komolyság ült, szomorú volt s látszott rajta, hogy — nem boldog.

Az új élet kielégítette, felemelte, megnyugtatta, de boldogga nem tette.

Gondolatai vissza-visszaröppentek valahová, ahol tisztaság van, ahol a szemét nem bántják hazug káprázatok, ahol hamis kacagás, csiklandozó szó nincs, de minden, ami a szent természethez hasonló. Megfinomodott lelke még inkább meg tudott érezni egy másik lelket...

Berenyey Béla hazudott önmaga és mások előtt is, amikor azt mondotta, hogy a züllött élet megutálása kergette el Budapestről. Nem ez volt elbujdosásának az igaz oka. Nem ez, hanem más valami, vagyis — valaki.

Szerette Szoboiszki Stasát, akiben a természetesség, a báj és a nőesség lakozott. Fellángoló szíve imáddással telt el a leány iránt, kinek ajka egyszer kimondotta már: «szerelem». Ő tanította meg rá, de nem szavakkal, hanem lényével, amikor felcsillant benne az elveszítettnek hitt érték. A leány szíve megérezte, hogy Berenyey a — kiválasztott; egyedül ő, Stasa, tudta, hogy Béla nem az, akinek látszik, ennél több, sokkal több, ami mindjárt kitűnik, ha a látszat ködös leplét lebontják róla.

De az apa, akinek a szíve nem szerelmes, természetesen csak a szemével ítél. Így azután Szoboiszki kereken kiadta Berenyey útját. Még csak meg sem indokolta azzal, hogy dorbzoló, kicsapongó emberre nem bízta az ő dédelgetett kislányát.

Béla tehát felejteni akart, ezért még inkább beleveszett a forgatagba, még inkább elmerült az élvezetek árába. Tombolt, züllött, ivott, mulatott úgy, amint még sohasem, amíg csak meg nem csömörlött. Nem ilyenek született, hát a természetét nem is tudta megcsalni. Egyszer aztán keserű lett a szája íze. Megundorodott a barátoktól, akik ezt az életet megmutták neki, akik bomlott aggyal rohantak a pusztulásba. Megutálta az éjszakát... s ekkor már szégyelte magát az előtt, akinek megmutatta, hogy — más is tud lenni; azt sohasem hihette a kicsi Stasa, hogy — emilyen is lehet az, akit ő szeret.

És ezek a gerincnélküli tökfilkók, ezek a kikent, kifent majmok csalták őt erre az útra, ahol bélpoklosok járnak s aiktól undorral fordulnak el az éptestűek. Hát tőle is undorral fordulnak el...?

Szégyelte magát, nehéz lett a mocsok, amelyet magára szedett, fájtak az emlékek — s menekült Kenézlőre, hogy feléledjék, megtisztuljon és — felejtjen.

Feléledt, megtisztult, de felejteni nem tudott. Nem! Épen most érezte, hogy jobban szereti azt a lengyel leányt, semhogy el tudná felejteni. Ismét embernek tartotta magát, kemény magyarnak, aki két kezével dönti be a szívet őrző vár kapuját. Minden vágyódása Stasa szíve volt s most, amikor érezte, hogy elvetette magától a rossz tulajdonságokat, fokozott erővel akart küzdeni a leányért.

A VASÁRNAP NEGYEDIK PÁLYÁZATA

1. Kérdés felntöttek számára.

Melyik találmányt tartja az emberiségre nézve leghasznosabbnak?

A találmányok fogalma alá esik az ekétől kezdve a repülőgépig, az orvosi felfedezésektől a rádióig, a permetezőstől a talajoltásig minden olyan technikai eszköz és olyan eljárás, mely a termelést tökéletesíti, a közegészségügyet javítja, a kultúrát fejleszti, szóval a haladást szolgálja. A pályázó válassza ki közülük azt, amelyet leghasznosabbnak ítél és fejtse ki röviden, mért tartja ilyennek.

2. Kérdés felntöttek számára.

A magyar nemzet történetében melyik eseményt tartja a legszebbnek és miért?

A pályázó hazánk történetéből válassza ki azt az eseményt, melyet legszebbnek, legmegkapóbbnak ítél és röviden okolja meg, miért gyakorolt rá mély benyomást a megjelölt esemény.

3. Kérdés felntöttek számára.

Milyen közcélokra áldozna, ha milliárdok állanának rendelkezésére?

Tegyük fel, hogy a pályázó váratlanul sok milliárdos örökséghez jut és vagyonát kitünően gyümölcsözteti. Jövedelméből családját úri módon ellátja, vágyait kielégíti, szórakozásokra is költi, de még mindig annyi fölöslege marad, hogy módjában van közcélokra áldozni. A pályázónak tehát arra kell felelni, hogy szíve sugallatát követve, milyen közcélokra nyitná meg az erszényét.

4. Kérdés felntöttek számára.

Újabb özönvíz esetén, ki két helyezne el Noé bárkájában?

Tegyük fel, hogy a földet újra özönvíz árasztja el. Ön megkapja Noé bárkáját, amelyben családján kívül csak hét ember fér el. Önre bízunk, hogy válassza ki és mentse meg azt a hét férfit, akiket Magyarország ma élő emberei között legértékesebbnek tart. Kiket mentene meg? A pályázó írja le a hét férfi nevét és jegezze meg minden kiválasztottnál, hogy milyen képessége s érdeme miatt kívánna megmenteni.

5. Kérdés leányok számára.

Milyen legény kívánatos férjnek?

6. Kérdés ifjak számára.

Milyen leány kívánatos feleségnek?

A pályázók írják le eszményképeiket. Milyen legyen a külsejük, (magas, alacsony, szőke, barna stb.) milyen lelki tulajdonságokkal bírjanak s milyenek legyenek a vagyoni viszonyaik, ha ugyan ez utóbbi is fontos a pályázók szemében.

7. Pályázat rejtvénykészítők számára.

a) Képrejtvény.

Az alábbi mondat készítenéd el képrejtvényben:]

„Gyűjtésünk előfizetőket a Vasárnapi számra.”

b) Betűrejtvény, szórejtvény, számrejtvény stb.

Tetszészerint választott mondatokat kell elkészíteni tetszőszerint választott rejtvényben. A megjelölt természetesen közölni kell.

8. Tréfpályázat.

A beküldött tréffákban nem szabad durvaságnak, útszéli hangnak helyet foglalni. A pályázók több tréffával is részt vehetnek a versenyben.

Ki pályázhat?

Valamennyi pályázatunkon résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője lapunknak, akár példányként vásárolja.

A pályázat feltétele az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható aláírással töltsse ki, vágja ki a lapból és mellékelje munkájához. Ha valaki több pályázaton vesz részt, annyi szelvényt mellékeljen, ahány kérdésre pályamunkát küld.

Kikötésünk továbbá az, hogy ha valaki több pályázaton vesz részt, minden munkát külön-külön papírra írjon. A rejtvényeket és tréffákat sem szabad arra a papírra írni, amelyen már egy másik pályamunka helyet foglal.

Csak azoknak a munkáját fogadjuk el, akik a föntieknek eleget tesznek.

A pályázatok beküldésének végső határideje 1925. március 15-ike. A pályázatok a „VASÁRNAP” szerkesztőségének (Budapest, VI., Ó-utca 10. sz. alá) kell küldeni.

A pályázatok eredményét húsvéti számunkban hirdetjük ki.

A „Vasárnapi”

4. pályázata. **Szelvény.**

Mellékeltlen küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

a ..... számú pályázatban.

1925. évi ..... hó ..... n.

Cím ..... (község és megye)

(Olvasható, teljes névalírás.)

(Életkor) ..... (Foglalkozás) .....

Jutalomtárgyainak következők:

- 1 drb ezüstóra. (Cellini ezüstárú-gyár r.-t. gyárából.)
- 1 drb népcitera.
- 10 méter vászon.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. cukrozott gyümölcs.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. nyerskávé.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. cukrozott gyümölcs.

A fenti hat jutalomtárgyat kisorsoljuk, még pedig olyképen, hogy

kiválogatjuk a hat kérdésre beérkezett válaszok közül a legjobbat és a hat legjobb válasz között sorsoljuk ki a fenti jutalomtárgyakat.

A rejtvénypályázatra beküldött kép és egyéb rejtvények közül ötöt könyvjutalomban részesítünk, öt pályázónak pedig egy-egy „Morzska” kézi kukoricahántó készüléket küldünk.

A tréfpályázatra beérkezett

öt legjobb pályázót szintén könyvjutalomban részesítjük, öt beküldőnek pedig egy-egy „Morzska” kézi kukoricahántó készüléket küldünk.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1925. február hó 15-én.)

Gabonavásár. 76 kilogramos tiszavidéki búza 592.500—595.000 pestmezei és dunántúli 590—592.500, 78 kilogramos tiszavidéki 602.500—605.000, pestmezei és dunántúli 600—602.500. Rozs 500—510.000, takarmányrpa 400—420.000, sörárpa 480—500.000, köles 300—305.000, zab 430—440.000, tengeri 280—285.000 K métermázsánként.

Liszt- és őrléményiac. Dupla 0-ás búzaliszt 8400, 0-ás 8200, 2-es 7800, 6-os 6500, takarmányliszt 3200, korpa 2450, 1-es rozsliszt 6000, 750/6-os egységés rozsliszt 5400 K volt kilogrammonként budapesti partiban, zsákkal együtt.]

Takarmány. Rétiszéna, másodrendű ó 85—110.000, harmadrendű csomogolásra 40—80.000, muharszéna 140—165.000, lucernaszéna 140—205.000, zabosbükknyszéna 150—180.000, takarmányrépa 48—50.000, alomszalma 50—60.000, zsúpszalma 110.000—115.000 korona métermázsánként, zsúpszalma, 1 kéve 4800—5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 400—440.000, bab, tarka 340—360.000, baltacimmag 850—800.000, borsó, Viktória 700—750.000, bükknő, tavaszi 330—350.000, csibehur 340—380.000, csillagfürt 340—360.000, fehérhere 3.500.000—5.500.000, kendermag 640—670.000, köles, fehér 320—370.000, köles, szürke 290—310.000, köles, piros 320—340.000, lencse, kiszemű 400—450.000, lencse, nagyszemű 800—900.000, lóbab 360—400.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.400.000—2.800.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.900.000—3.100.000, lóheremag, nagyaránkamentes 3.500.000—3.800.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 4.500—4.600.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 4.000.000—4.100.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.200.000—2.400.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.500.000—2.600.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2.800.000—3.000.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 3.200.000—3.500.000, lucernamag, vörös, ólomzárólt 3.000.000—3.200.000, mák 1.800.000—1.900.000, muharmag 280—320.000, nyúlzapuka 2.600.000—3.000.000, takarmányrépa 1.800.000—1.900.000, tatárka 320—350.000 K métermázsánként.

Tenyészállatok és jármosokörök. Importált fehér erdélyi jármosokör 18—20 000, elsőrendű fehér belföldi jármosokör 14—16.000, friss fejőstehén 17—21.000, elsőrendű tarka belföldi jármosokör 12—15.000, 1 1/2 éves üszök 13—15.000, 1 1/2 éves tinók 12—14.000 K kilogrammonként elsőüllyban.

Vágómarhavásár. Őkör, legjobb minőségű 14—17.500, kivételesen 18—18.500, közepes 9000—13.500, gyenge 6500—8000, bika, jobb minőségű 12.500—15.000, kivételesen 15.500—16.000, közép és gyenge minőségű 8500—12.000, tehén jobb minőségű 12—15.000, kivételesen 15.500—16.500, közép és gyenge minőségű 6500—11.500, kicsontozásra való marha 4000—6000, növendékmarha 5500—12.000 K kilogrammonként elsőüllyban.

Sertésvásár. Könnyű 17—19.000, közepes 20—20.500, nehéz 20.500—21.500 K kilogrammonként elsőüllyban.

Halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 45—55.000, nagyban 36—38.000, másodrendű, kicsinyben 35—45.000, nagyban 22—25.000 K kilogrammonként.

Gyapjúpiac. A gyapjúpiac helyzete változatlan.

Nyersbőr. Marhabőr 16—17.000, borjúbőr 31 K kilogrammonként.

Borpiaci. Utolsó jelentésünk óta a helyzet nem változott.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5600—5800, tejszínhab 42—50.000, tejfel 20—26.000 korona literenkint, vaj 80—100.000, nagyban 64—68.000, tehéntúró 14—18.000, juhtúró 36.000—40.000, hazai ementáli sajt kicsinyben 80.000—100.000, nagyban 80—85.000, gróji sajt kicsinyben 70—75.000, nagyban 50—65.000, trappista sajt kicsinyben 48—52.000, nagyban 32—36.000 K kilogrammonkint.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2400—6000, petrezselyem 3500—6000, zeller 4000—8000, kalarábé 4000—5000, vöröshagyma 4000—5600, fokhagyma 28—40.000, cékla 2500—5000, fejeskáposzta 4—5000, kelkáposzta 5—8000, rózsaburgonya kicsinyben, kilogrammonkint 3800—4000, nagyban 310.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonkint 1900—2400, nagyban 150.000, karfiol 14—20.000, torma 14—40.000, sóska 40.000, spenót 12—18.000, champignonomba 60—80.000, alma 6—20.000, körte 12—26.000, szőlő 35—36.000, dió 18—26.000, gesztenye 10—18.000 K kilogrammonkint.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 25.000—50.000, tyúk, párja 50—70.000, hízott ruca 38.000, hízott lúd 38.000, hízott pulyka 36.000, libamáj 70—120.000, lúdszár 56—60.000 korona kilogrammonkint. Tojás darabja 1400—1800 K.

Idegen pénz nemek legmagasabb ára 1925. évi február hó 17-én. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 72.400 K, 1 francia frank 3808 K, 1 szerb dinár 1178 K, 1 román lei 373 K, 1 olasz lira 2989 K, 1 cseh korona 2143 K, 1 svájci frank 13.969 K, 1 osztrák korona 1:01 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0.0072 svájci frankot fizettek. — **Arany- és ezüstpénzek:** ezüst egykoronás 5900 K, ezüst kétkoronás — K, ezüstforintos — K, ezüst ötkoronás — K, arany 20 koronás 297.000 K.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perly György.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Mindenféle **bőr kikészítését** elvállalja

Weber Henrik Celldömök.

Készít: **box, sevrő, szarvas- és zsiros felsőbőrt, úgyszintén blankbőrt, huzót, gépszíjjat, talpat és szőrmét.**

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetelek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanaváz z. Szabókéllékek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű Chaudoir és Coepel W. M. védjegyi

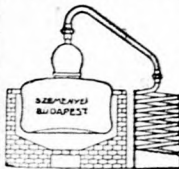
szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézárgyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszlőzédéket, mosóüstöket, valamint tejgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

Szemeyei Lajos

rézműves, ónozó és gépműhelye Budapest, IX.,

Hívószám: József 55—86. Remete-utca 34. szám.

JÖVEDELMEZŐ BURGONYATERMELÉS

Irta:

BERTSCHOTTÓ
m. kir. gazdasági tanár.

Egyetlen kisgazda sem nélkülözheti e könyvecskét, ha komolyan el akarja érni azt, hogy az eddignél nagyobb és értékesebb burgonyatermésel legyenek.

Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a „VASÁRNAP” könyvosztályánál, Budapest, VI., Ó-utca 10. Ára bérmentes küldéssel 32.000 kor.

Okvetlenül vegye már most meg, hogy még az 1925. évi nagyobb és értékesebb termést érhesse el!

Mindenféle

gazdasági szakkönyv

legjobban a VASÁRNAP könyvosztálya útján szerezhető be.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.

Dr. Héray Andor

«O. F. B.» engedélyével működő ingatlan irodájánál (IX., Rákos-utca 11., földszint 1.) eladók:

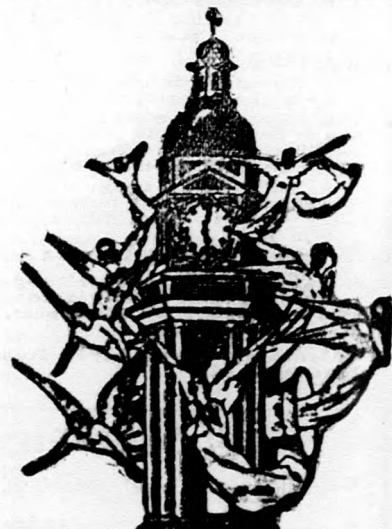
FEJÉRMEGYÉBEN állomáson 146 hold igen jó föld épületek nélkül. — **FEJÉRMEGYÉBEN** kétszobás cseresep ház 1200 öles beltelen melléképületekkel eladó s hozzá 30 holdas birtok előveteli joggal haszonbérbe vehető. **VESZPRÉMEGYÉBEN** hatszobás, parkos kúria, mellék- és gazdasági épületekkel, 5 hold belsővel, 15 hold külsővel, gyümölcsösökkel, mind 1. oszt. föld. (Irányára: 1500 millió.)

ÜLLŐN tizenháromholdas törpebirtok és a községben kétszobás lakóház, gazdasági épületekkel. **CSONGRÁDMEGYÉBEN** 100 kisholdas. — **HEVESMEGYÉBEN** negyvenholdas. — **BIHARBAN** hetvenholdas. — **NÓGRÁDBAN** háromszázholdas, kétszázholdas és kétszázhatvanholdas. — **FELSŐBORSODBAN** kitűnő vidéken kétszázötvenholdas

irtok, úrlakkal, gazdasági épületekkel. **GÖDÖLLŐI FŐVONALON** tizenhatold föld két darabban, kastélyszerű úrlakkal, gazdasági épületekkel, mellékcsővel. — **NAGYKÁTA** vidéken kétszáznegyvenholdas jóminőségű homokbirtok, négyszobás úrlakkal, külön gazdasági lakással, gazdasági épületekkel, tizenöt hold szőlővel, patak mellett. — Továbbá az ország különböző részein több kisebb-nagyobb birtok.

Legjobban az jár, aki a „VASÁRNAP”-ban hirdet.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.

„ECCLESIA” ALAPITÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI UTCA 27.